

FORNTIDEN - Uppföljningsfrågor till skolprogram

1. Hur länge har det bott människor här i vårt län?
2. Varför bodde det inga människor här ännu tidigare?
3. Varför kunde de första människorna som flyttade hit inte bo där Umeå ligger idag?
4. Vad menas med landhöjningen och hur stor är den idag?
5. Var ska man leta spår efter de första människorna?
6. Vad har de lämnat för spår efter sig?
7. Vilket var det viktigaste djuret för dessa människor?
8. Hur jagade man älg på den tiden?
9. Vad användes älgen till?
10. Vad åt de mer än älgkött?
11. Hur kan man veta vad dom åt?
12. Vad var deras kläder gjorda av?
13. Vad var deras redskap och vapen gjorda av?
14. Man har hittat ett unikt forntidsfynd här i Västerbotten, minns du vad? Hur gammal?
Hur har de kunnat bevaras?

SVAR:

1. 9 000 år
2. Då var Västerbotten täckt av is
3. Det var havsbotten på den tiden. Havsnivån var mycket högre än idag pga. att isen hade tryckt ner landet i havet. Dagens kust låg under vattnet och havet gick ända upp till inlandet, tex. till Lyckseletrakten.
4. Isen hade tryckt ner landet i havet och när isen smälte började landet höja sig för att återgå till sin normala nivå. Landet höjer sig fortfarande 1 cm per år.
5. Längs dåvarande kustlinje, dvs. i inlandet, vid sjöar och längs älvarna.
6. Hällbilder, stenredskap, stenskräp som spruckna matlagningsstenar och avslag från redskapstillverkning och fångstgropar. (Samt ett unikt fynd av trä – ett par skidor)
7. Älgen
8. Med hjälp av fångstgropar.
9. Skinnen blev kläder, köttet blev mat, horn och ben blev till nålar och andra redskap och senorna blev till sytråd.
10. De fiskade bla. gädda och abbore och jagade säl. De samlade ätbara växter tex. fjällsyra och kvanne och plockade olika bär, tex blåbär och lingon.
11. Genom att undersöka brända benbitar som finns kvar i deras eldstäder.
12. Olika djurs pälsar.
13. Olika stenmaterial – skiffer, kvarts, kvartsit och flinta.
14. Världens äldsta skida, som är mer än femtusen år gammal. Den låg i en myr, och där finns det nästan inget syre.